

КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ КУЛЬТУРИ

ІСТОРІЯ СВІТОВИХ КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ВЧЕНЬ

Освітній ступінь	Магістр	Курс	1
		Семестр	1,2
Спеціальність	034 Культурологія		
Освітньо-наукова програма	Музична культурологія		
Статус	Обов'язкова	ECTS	7
		Годин	210
		Лекції	34
		Семінари	34
		Самостійна робота	142
Семестровий контроль	залік, екзамен		

Інформація про викладача

ПІБ	Кривошея Тетяна Олександрівна Доктор культурології, доцент
Профіль викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?user=RyxN-eUAAAAJ&hl=uk .
e-mail	Plato3@ukr.net

Анотація навчальної дисципліни

Історія світових культурологічних вчень – навчальна дисципліна, яка формує фундаментальні знання в галузі культурологічної науки. Цей зріз культурологічного пізнання розширює обізнаність студентів в основних теоретичних напрямках протокультурології та культурології в контексті концепцій культури, які було сформовано мислителями минулих епох та дослідниками сучасності. Досліджуються інтегративні моделі теорії культури на стику історії, філософії, соціології, психології, антропології, етнографії, мистецтвознавства, лінгвістики. Мета курсу - синтезувати та систематизувати різноманітні галузі гуманітаристики під кутом зору вивчення основних парадигм культурологічного пізнання.

Навчальна дисципліна «Історія світових культурологічних вчень»разом із дисципліною «Новітні тенденції сучасної культурології» логічно складає комплекс дисциплін теоретико-культурологічного профілю. Вони такожпов'язані з іншими предметами фундаментального (культурологічного, музикознавчого) циклу, такими як «Методологія музичної культурології», «Мистецтво медіакультури в світовому художньому просторі», «Семіотичний аналіз музичного тексту», «Українська музична культура ХХ ст.», «Музика у світовій культурі ХХ-ХХІ ст.».

Завдання курсу:

- розкрити зміст та значення історії культурологічних вчень як наукової та учбової дисциплін, дослідити місце історії культурології серед інших суспільних та гуманітарних дисциплін, серед наук культурологічного спрямування;
- ознайомити студентів із історичними формами рефлексії культури;
- дослідити історію виникнення теоретичних та історико-культурологічних підходів вивчення культури, історико-теоретичну еволюцію основних культурологічних концепцій та ідей;
- запропонувати студентам здійснити аналіз методів дослідження культури в межах сучасної теоретичної культурології.

У процесі вивчення курсу «Історія світових культурологічних вчень» студенти повинні оволодіти наступними компетентностями: знати загальні тенденції та напрямки розвитку знання про культуру; орієнтуватись у парадигмах розвитку світової та вітчизняної культурологічної думки; вміти орієнтуватись в напрямках історичної еволюції понять про культуру, які дозволили б створити належний інструментарій для оцінки сучасного становища культурологічної науки та тенденцій її подальшого розвитку.

Для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовується електронна пошта, месенджер Viber, Googlemeet. Під час навчання та для взаємодії зі студентами використовуються сучасні інформаційно-комунікаційні та мережеві технології для вирішення навчальних завдань, а також обладнання (проектор та електронні презентації для лекційних та практичних занять).

Перелік тем

Тема 1. Виникнення знання про культуру. Етапи розвитку культурологічної думки.

Семинар: Визначення поняття «Культура» в історико-філософській традиції

Тема 2 Зміст поняття «культура» в античній філософії. Семинар: Античне розуміння поняття «культура».

Тема 3. Середньовічний теоцентризм та ренесансне відкриття ідеї культури. Семинар: Антропологічні ідеї Августина Аврелія. Семинар: Ідея людини культури Відродження.

Тема 4. Новоевропейські моделі культури. Просвітництво як філософська ідея та культурологічний проект. Семинар: «Антропологія проповідників»; культурологічні ідеї просвітництва.

Тема 5: Філософія культури німецького романтизму. Семинар. Kultur як поняття німецького філософсько-історичного лексикону. Семинар. Філософія культури І.Канта Й.-Г.Гердера, Ф. Шіллера, Г.В.Ф. Гегеля.

Тема 6. «Філософія життя» та розвиток Семинар: Культурологічні концепції Ф. Ніцше та О. Шпенглера.

Тема 7. Вплив психоаналітичної традиції на розвиток культурологічної теорії. Семинар: Культурологічні ідеї З. Фрейда та К.Г. Юнга.

Тема 8. Екзистенціальна філософія в розробці культурологічної проблематики. Семинар. Теорія «вісьового часу» К. Ясперса.

Тема 9. Соціологічна школа культурології Семинар. Соціологія культури М. Вебера та М. Маклюена.

Тема 10. Культурологічна концепція Й.Гейзінгі. Семинар. Ігрові концепції культури.

Тема 11. Діалогічні моделі культури Семинар. Діалогічні концепції культури М. Бахтіна.

Тема 12. Основні ідеї постмодерністського дискурсу в культурології. Семінар. Культурологічні ідеї Ж.-Ф. Ліотара, Р. Барта, Ж. Бодрійяра, М. Фуко.

Тема 13. Історія вітчизняної культурологічної думки. Філософсько-культурологічні ідеї Г. Сковороди та засади символічного трактування культури. Семінар. Концепція культури Г. Сковороди.

Тема 14. Культурологічні рефлексії в умовах націєтворення XIX - поч. XX ст. Семінар. Українська інтелектуальна традиція: культурологічні рефлексії XIX - поч. XX ст.

Тема 15. Культурологічні погляди Д. Чижевського.

Тема 16. Київська філософська школа у формуванні проблематики вітчизняної культурології: персоналії та ідеї (Сергій Кримський, Вілен Горський, Мирослав Попович, Віктор Малахов).

Форми та технології навчання

Лекції, семінарські заняття, обговорення, доповіді, диспути, полілог, презентації.

Навчальні ресурси

Необхідна інформація до навчальної дисципліни надсилаються у відповідну групу «Дистанційне навчання»: <https://knmau.com.ua/virtualnij-tur/>; основні та додаткові матеріали надсилаються персонально електронною поштою, Viber, Messenger, Telegram.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Участь у обговореннях та доповнення на семінарах	20
2.	Презентація за обраною тематикою	10
3.	Відвідування лекцій	10
4.	Контрольна робота	10
5.	Екзамен (залік)	50
	Всього	100

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта.

Передбачається у межах вивчення навчальної дисципліни участь студентів у міжнародних та вітчизняних конференціях, конкурсах студентських наукових робіт, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких заходів, театрів, мистецьких експозицій та виставок, музичних фестивалів, конкурсів тощо.